

Zakaj ne gredo do dna?

Smatramo za potrebno povrniti se k vprašanju, ki smo ga obravnavali že zadnjič, kajti menimo, da so znana izvajanja tajnika novofašistične stranke, poslanca Almiranteja v Firencah, le prehuda in provokatorska, da bi se lahko zadovoljili s še tako odločnimi besedami obsodbe. Novi »duce« je namreč izjavil, da je njegova stranka pripravljena nadomestiti državno oblast, če ta ne bo znala izpolnjevati svoje naloge. Gre, kot vidimo, nič manj kot za napoved državnega udara, to je za zrušenje obstoječega demokratičnega pravnega reda, za odpravo demokratičnih institucij in za obnovo takšnega reda, kot ga poznamo in smo ga mnogi na lastni koži občutili v razdobju med dvema svetovnima vojnama.

Če je demokratična italijanska javnost takoj reagirala na takšna izvajanja, če so se po mnogih italijanskih mestih priredila množična protestna zborovanja, je vse lepo in prav. Toda po našem je vse to odločno premalo. Demokratična država, kakršna je danes Italija po zaslugi njene ustave, katere temeljne točke so se izoblikovale med narodnoosvobodilno vojno in še prej, ko so protifašistični politiki v izgnanstvu ali v zaporih ter konfinacijah utirali pot demokratičnemu razvoju, ima danes na razpolago primerna sredstva, ki morejo v kali zatreti vsak poskus povratka na stare, reakcionarne, fašistične pozicije.

Kar se nam zdi zares čudno in kar tudi mnogi ne morejo razumeti, je, kako je sploh mogoče, da se zgoraj omenjena sredstva ne uporabljajo, da se v zvezi z oživljanjem fašizma ne izvajajo natančno določeni in tudi povsem veljavni zakoni.

Sprašujemo se namreč, kako je mogoče, da je v Italiji »vstal od smrti« fašizem, in sicer v obliki MSI (italijansko socialno gibanje), ki je, kot dogodki v Firencah jasno potrjujejo, enak Mussolinijevemu fašizmu, kajti republiška ustava v 12. poglavju svojih prehodnih in zaključnih določb dobesedno pravi, da je »prepovedana obnovev razpuščene fašistične stranke v katerikoli obliki«.

Če se je MSI doslej mogla na tako nerazumljiv način obnoviti in se okrepiti, je res čudno, da danes, ko se KD izjavlja za protifašistično stranko in se za protifašistične izjavljajo vse leve demokratične stranke ter seveda tudi komunistična, in ko vse te stranke predstavljajo ogromno večino v parlamentu, ni nikogar od vseh številnih protifašističnih parlamentarcev, ki bi hotel iti tem perečim in naravnost usodnim problemom do dna, to je sprožiti v parlamentu obširno debato, ki bi se morala zaključiti z večinskim sklepom, da je MSI dejansko in pravno protiustavna stranka, torej nezakonita. S tem sklepom bi

(dalje na 2. strani)

Težko sestavljanje nove vlade

Pri sestavljanju nove italijanske vlade se pojavljajo težave, ki jih ne bo lahko premagati, a so bile predvidene in zato ne pomenijo nikakega neprijetnega ali mučnega presenečenja.

Gre namreč za znane težave pri obnavljanju sredinske levice oziroma sodelovanja med strankami sredinske levice — Krščansko demokracijo in socialno-demokratsko, republikansko in socialistično stranko. Ta zadnja je največji vir težav, ker še vedno niha med sodelovanjem v vladi in opozicijo. Težko se odloča za sodelovanje v vladi, ker je to povezano z veliko politično odgovornostjo. Socialistična stranka zahteva namreč odločne socialne reforme, ki bi morale biti sprejete takoj ali v kratkih, točno določenih rokih, česar se pa krščansko demokratska stranka in njeni zavezniki socialni demokrati in republikanci branijo — ne zaradi tega, ker bi bili proti nujno potrebnim reformam, ampak zato, ker trenutno ni gospodarskih sredstev zanje. Četudi bi jih namreč takoj sklenili, jih ne bi mogli zaradi pomanjkanja denarja uresničiti in bi ostale samo na papirju in bi pomenile tako čisto demagogijo, vladi pa bi nakopale nove očitke, zlasti od komunistov, da jih noče uresničiti oziroma da se obotavljajo z njihovim uveljavljanjem, bojda iz nekakega reakcionarnega odpora proti

reformam sploh, v smislu znanega ideološkega prikazovanja skrajne levice, ki tolmači vse samo s črno-belo shemo boja le dveh razredov, »delavskega« in »kapitalističnega«.

Dejstvo pa je, da velik, celo največji del italijanske javnosti istočasno, ko zahteva od vlade in parlamenta reforme, ni pripravljen sam ničesar žrtvovati zanje, ker je jasno, da ni mogoče istočasno zahtevati visoke plače in kar največ trošiti za življenjsko raven, za luksuzne avtomobile in vse mogoče druge udobnosti, hkrati pa dobiti tudi drage socialne reforme, od pospešene in obširnejše gradnje novih stanovanj do novih polnišnic in višjih pokojnin.

Če bi socialisti stopili v vlado, bi se tudi oni izpostavili nevarnosti očitkov z levice, če reforme ne bi bile naglo sprejete ali uresničene, in tako jim ne bi bilo prijetno. Lahko bi celo izgubili na zaslombi pri volivcih. S stališča strankarske politike je veliko vabljivejša in udobnejša opozicija. Toda s tem bi si naložili še večjo odgovornost, ker bi tako socialistična delavska levica sploh ne bila zastopana v vladi in dogodki v državi bi se lahko razvijali brez nje in morda preko nje. Če bi socialisti odklonili sodelovanje, bi se morala Krščanska demokracija obrniti s ponudbo za zavezništvo k liberalcem. Ti pa so predvsem predstavniki delodajavcev.

Pozdrav fantom in dekletom z rdečimi nageljni

Pretekle dni je zapustila višje slovenske srednje šole v Trstu in Gorici nova generacija »zrelih« — maturantov, fantov in deklet, ki so se tako znašli na pragu novega, samostojnega življenja, na pragu važnih odločitev, ne samo glede poklica, ampak vsega njihovega odnosa do življenja in družbe.

Gledali smo jih, kako so z rdečimi nageljni in slovensko zastavico na prsih odhajali na svojo valetu, in bilo nam je milo pri srcu. Morda so videli v nas samo radovedneže in niso slutili, kakšno toplo ljubezen smo čutili v svojih srcih do njih in kako iz dna duše smo jim želeli in jim želimo vse dobro. Pod pojmom dobro pa ne mislimo samo materialne blaginje, čeprav jim želimo v življenju tudi to. Nismo imeli v mislih samo miru, čeprav jim želimo, da bi mogli vse svoje življenje živeti v miru in da ne bi nikoli okusili grenkobe vojne, preganjanja in zatiranja, kot jo je okušala naša generacija. V mislih smo imeli tudi tisto drugo dobro, ki ga človek ne samo sprejema, ampak tudi daje, dobro, ki edino lahko človeka zares osreči in da smisel njegovemu življenju.

Želimo vam, dragi maturanti in maturantke, da bi ostali vedno zvesti idealom pravičnosti in svobode in da bi vedno našli v sebi dovolj poguma in moči, da bi se potegnili zanje proti vsakomur, kdor bi jih skušal tepati, pa čeprav bi se pri tem — z demagoškimi besedami — skliceval na iste ideale. Želimo vam, da bi vedno ljubosumno varovali svojo neodtujljivo demokratično pravico do lastnega mnenja in presoje ter jo tudi uspešno obvarovali. Želimo vam, da ne bi nikoli — niti pri iskanju službe — podlegli skušnjavi oportunitizma, mlačnosti do idealov ali celo strahopetnosti, kajti med vsemi moralnimi odlikami je pogumno vztrajanje pri lastnem prepričanju in življenju v skladu s tem najvišja odlika. Slovenci potrebujemo pogumne ljudi, ne šleve, pa čeprav bi imele v žepu univerzitetno diplomu in bi se znale priklopiti do kar najbolj uspešnih služb. Človek, ki se odreče zaradi denarja, oportunitizma ali golega strahu svobodi in pravici do mišljenja z lastno glavo, ne bo mogel biti nikdar v svojem srcu zadovoljen sam s seboj in zato tudi

(dalje na 3. strani)

RADIO TRST A

♦ NEDELJA, 18. junija, ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Maurice Ravel: Trio v a molu. 10.15 Poslušali boste. 11.15 Mladinski oder: »Begunki«. Radijska pravljica, napisal Aleksij Pregarc. RO vodi Lojzka Lombar. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi predstavlja Naša gospa. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 13.30-15.45 Glasba po željah. 15.45 Giorgio Sestan: »Oblaki se rojevajo na zemlji«. Radijska kriminalka. RO, režira Peterlin. 16.50 Filmska glasba. 17.15 Popoldanski koncert. 18.00 Semeni plošč. 19.00 Šport in glasba. 20.00 Šport. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 22.00 Nedelja v športu. 22.10 Sodobna glasba. 22.25 Zabavna glasba.

♦ PONEDELJEK, 19. junija. 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Opoldne z vami, zanimivosti in glasba za poslušavke. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. Pripravljala Danilo Lovrečič. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Slavni solisti. Sopranistka Elisabeth Schwarzkopf. 18.50 Južnoameriški ritmi. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 19.20 Jazz. 20.00 Športna tribuna. 20.35 Slovenski razgledi: Kulturni odmevi - Baritonist Samo Vremšak in pianist Jakob Jež izvajata samospeve Vilharja, Gerbiča, Bravničarja in lastne. - Slovenski narečni dokumenti - Slovenski ansambli in zbori. 22.15 Zabavna glasba.

♦ TOREK, 20. junija, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 12.50 Pozavnist Dino Piana in saksofonist King Curtis. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Komorni koncert. Pianist Robert Alexander Bohnke. 18.55 Glasbena beležnica. 19.10 »France Balantič« (Vinko Beličič). 19.20 Za najmlajše: pravljice, pesmi in glasba. 20.00 Šport. 20.35 Amilcare Ponchielli: Gioconda, opera v štirih dejanjih. V odmoru (21.30) »Pogled za kulo« (Dušan Pertot).

♦ SREDA, 21. junija, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Opoldne z vami, zanimivosti in glasba za poslušavke. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Komorni orkester iz Mainza vodi Günther Kehr. 18.55 Jazz kvintet Reda Garlanda. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.00 Šport. 20.35 Simfonični koncert. V odmoru (21.10) Za vašo knjižno polico. 22.05 Zabavna glasba.

♦ ČETRTEK, 22. junija, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Slovenski razgledi: Kulturni odmevi - Baritonist Samo Vremšak in pianist Jakob Jež. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Gor in dol po sred' vasi, pripravljala Ziva Gruden. 18.45 Glasbeni vrtljak. 19.10 Franco Catalano: Zgodovina italijanskih političnih strank. 19.25 Za najmlajše: Pisani balončki. 20.00 Šport. 20.35 Mario Vani: »Sejavci vetra«. Drama. Prevedla Lelja Rehar. RO režira Jože Peterlin. 21.45 Skladbe davnih dob. Moteti Gabriela Plavca. 22.05 Zabavna glasba.

♦ PETEK, 23. junija, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Sodobni italijanski skladatelji. 18.50 Louis Armstrong and his All Stars. 19.10 Bruno G. Sanzin: »Čudežna skrinjica«. 19.25 Zbori in folklor. 20.00 Šport. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.50 Plesi z vsega sveta. 22.05 Zabavna glasba.

♦ SOBOTA, 24. junija, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 13.30-15.45 Glasba po željah. 15.45 Avtoradio - oddaja za avtomobiliste. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, razgovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Mezzosopranistka Nora Jankovič, pri klavirju Livia D'Andrea Romanelli. 18.50 Orkester proti orkestru. 19.10 Družinski obzornik, pripravil Ivan Theuerschuh. 19.30 Revija zborovskega petja. 20.00 Šport. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Klik-klak«, radijska revija. Režira Adrijan Rustja. 21.00 Veliki orkester Paula Mauriata. 21.30 Vabilo na ples. 22.30 Zabavna glasba.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51

Kakšno vlado imata v mislih Andreotti in vodstvo KD

V torek zvečer je bil sprejet mandatar — sestavljavec vlade — Andreotti pri predsedniku republike, kateremu je poročal o dosedanjih rezultatih svojih posvetovanj. V sredo pa je poročal o tem zasedanju izvršilnega odbora krščansko-demokratske stranke, ki mora odobriti njegovo stališče o sestavi nove vlade. Andreotti je izjavil v svojem poročilu o posvetih z drugimi demokratičnimi strankami, da je položaj zdaj pereč, ter je naštel zadeve, katere je treba nujno rešiti. Poskrbeti je treba za nov zagon v gospodarstvu, ker se je položaj poslabšal ter negativno vpliva na produkcijo in zaposlitev. Pospešiti je treba gospodarsko, socialno in politično vključevanje Italije v Evropsko gospodarsko skupnost. Postopno je treba odpraviti razlike v gospodarskem in socialnem razvoju med severnimi in južnimi pokrajinami. Glede javnega reda je Andreotti dejal, da ga je treba braniti tako proti navadnim kriminalcem, katerih število narašča, kot tudi proti mednarodnim terorističnim organizacijam.

Sestaviti je treba trdno vlado na podlagi demokratične sredinskosti za postopno uresničevanje socialnih reform, je naglasil Andreotti. O socialistih je dejal, da zmedenost njihovih stališč ovira rešitev nujnih vprašanj. Iz njegovih besed je bilo razvidno, da še ne vidi možnosti za sestavo vlade s socialisti. Vlado demokratične sredinskosti s sodelovanjem krščanskih demokratov, socialnih demokratov, republikancev in liberalcev je zagovarjal tudi strankin tajnik Fortani, češ da mora Krščanska demokracija ohraniti linijo demokratične sredinskosti, za katero se je 7. maja izreklo 13 milijonov njenih volivcev. Istočasno pa ne misli zapreti vrat socialistom, ko bodo zaključili revizijo svoje politike. Revizija njihovega odnosa do komunistov se je po Forlanijevem mnenju začela na zadnjem zasedanju socialističnega osrednjega odbora.

Med razpravo izvršilnega odbora Krščanske demokracije je Moro izrazil svoje nasprotovanje za vlado skupaj z liberalci ter se zavzel za obnovitev leve sredine, čeprav bi lahko do jesenskih kongresov krščansko-demokratske in socialistične stranke, na katerih naj bi se stvari razčistile, sestavili začasno enostrankarsko vlado Krščanske demokracije. Z Morom sta se strinjali struji »Baza« in »Nove sile«. Za enostrankarsko vlado se je izrazila tudi Rumorjeva struja »Ljudska pobuda«, čeprav ne nasprotuje formuli demokratične sredinskosti s sodelova-

njem liberalcev. Fanfanijeva in Forlanijeva struja sta za sestavo vlade z liberalci. V prihodnjih dneh se bo torej pokazalo, katera od treh alternativ bo upoštevana pri sestavi vlade: obnove sredinske levice s socialisti — če se bodo ti končno odločili, sodelovanje ostalih treh demokratičnih strank z liberalci ali enostrankarska krščansko-demokratska vlada do njihovega in socialističnega kongresa v jeseni. Zeleti bi bilo — tudi s stališča naše manjšine — da bi zmagala prva alternativa, ki edina odpira širše perspektive zanaprej.

O JUGOSLAVIJI V BODOČNOSTI

V torek zvečer je italijanska televizija pokazala zanimivo in aktualno oddajo, ki je govorila o Jugoslaviji danes, zlasti pa še o perspektivah njenega obstoja, kot se kaže v bodočnosti, ko bo po Titovem odhodu v celoti zaživelo kolektivno vodstvo. Udeleženci oddaje, tako urednik beograjskega tednika »NIN« Frane Barbieri, publicist Vladimir Dedijer, pisatelj Enzo Betizza in sociolog Viktor Maier so zastopali dokaj različna mnenja, vsi pa so si bili enotni v tem, da je od nadaljnjega notranjepolitičnega razvoja v Jugoslaviji, zlasti pa še od njene enotnosti in trdnosti, v mnogočem odvisno politično ravnotežje v Evropi, z vprašanjem torej, ki je tesno povezano s problemi varnosti na tej celini.

ZAKAJ NE GREDO DO DNA

(nadaljevanje s 1. strani)

moralna biti ta stranka razpuščena, kot jasno določa temeljni italijanski zakon.

Menimo, da bi bilo takšno dejanje ne samo naravna pravica, temveč še bolj sveta dolžnost parlamenta, ki sta mu zaupani obramba in zaščita republiške ustave.

Zares čudno, da se ni doslej resneje nihče dotaknil tega vprašanja v Italiji, zlasti če pomislimo, kakšen vik in krik je pred leti zaglal tudi resni italijanski tisk, ko je zaradi trenutnih in rahlih volilnih uspehov Von Thaddena in njegovega gibanja po tem pisanju soraj vse kazalo, da se bo neonacistična stranka polastila oblasti v Zahodni Nemčiji. Razvoj dogodkov pa je kmalu pokazal, da je Von Thaddena in njegove prijatelje odnesla že prva sapica, medtem ko je v Italiji drugače in si danes MSI že dovoli groziti z državnim udarom.

Tito se je vrnil z obiska v Moskvi

Skoro ves pretekli teden je prebil jugoslovanski predsednik Tito na obisku v Sovjetski zvezi. Poleg Moskve si je ogledal tudi nekatere druge kraje; med drugim je obiskal letonsko prestolnico Rigo.

Sovjetski in jugoslovanski predstavniki so se pri svojih dolgotrajnih pogovorih dogovorili za še precej tesnejše politično, predvsem pa gospodarsko sodelovanje in za krepitev prijateljskih stikov na vseh področjih. Uradno poročilo govori v bistvu samo o tem in o mirnem mednarodnem sožitju (poleg podpore Egiptu), za katero se trudita obe državi. V Jugoslaviji so si mnogi oddahnili,

riških in letalskih oporišč, saj je znano, da vila pri pogovorih kake zahteve glede mornariških in letalskih oporišč, ker je znano, da je že prišla s takimi željami — ali zahtevami — na dan. Očitno pa je Tito s svojo delegacijo vztrajal na popolni jugoslovanski neodvisnosti.

Prejšnji teden so že četrtič v tem študijskem letu prepovedali širjenje in razmnoževanje lista ljubljanskih študentov »Tribuna«. Na naslovni strani 23.-24. številke je bila namreč objavljena fotografija, ki bi po mnenju sodišča utegnila povzročiti razburjenje in ogorčenje v javnosti.

Konec tolpe Baader-Meinhof

V naši predzadnji številki smo poročali o anarhistični teroristični tolpi Baader-Meinhof, ki je zadnji čas napravila v Zahodni Nemčiji celo vrsto atentatov, ki so zahtevali nekaj mrtvih in več deset ranjenih. Takoj nato se je začel velik lov za teroristi, ki je tudi hitro privedel do uspeha. V neki garaži v Frankfurtu je policija po kratkem streljanju prijela tri glavne pripadnike tolpe, Baaderja samega, Meinsa in Raspeja. V garaži so imeli spravljen luksuzen italijanski avto in razstrelivo. Nekaj dni pozneje so v Hamburgu prijeli še Baaderjevo ljubico in nevarno teroristko Gudrun Ensslin, hčerko pastora s Hessenskega, ko je nakupovala obleke v neki »boutique«, pri čemer so prodajalke opazile pri njej dva revolverja in na skrivaj obvestile policijo. Poleg tega so prijeli še kakih dvajset manj važnih pripadnikov tolpe in pomagačev, med njimi »študenta«, ki je imel v Berlinu v najemu moderno stanovanje za 900 mark mesečno (nad 160.000 lir), a ga je zažgal in pobegnil, ko so prijeli Baaderja in njegovega pomočnika, čeprav ga niso sumili. Policija je našla v napol požganem stanovanju strelno orožje, municijo in material za 50 kg razstreliva.

Zaenkrat se skriva le še »ideologinja« tolpe Ul-

rike Meinhof, ženska, ki je zapustila dva majhna otroka in moža ter izginila v podzemlje, da širi »revolucijo« in »antiimperializem«, seveda s frazami in dinamitom. Menijo, da se skriva pri kakih prijateljih v Münchenu ali Frankfurtu, ali morda — s sprmenjeno zunanostjo — v kakem dragem najetem ali lastnem stanovanju, prijavljenem na drugo ime.

Nemški tisk ne poroča o zaslišanih prijatih, da ne ovira preiskave in tako nehote pomaga tistim teroristom, ki so še prosti — v tem se močno razlikuje od italijanskih dnevnikov, ki sproti vse izčenčajo in pogosto s tem pomagajo hudo delcem, ker jih pravočasno posvarijo, da jih ima policija na sumu, tako da lahko pobegnejo ali uničijo dokaze. Pač pa nemški tisk tem več poroča o ozadju vse zadeve, zlasti o okolju, iz katerega je izšla tolpa. Skoraj vsi so sinovi in hčere ljudi, ki ne pripadajo delavskemu, ampak srednjemu meščanskemu stanu. Med njimi se najde celo kak sinček bogatašev in plemičev ali žena industrijca kot Ulrike Meinhof. Baader je bil po izjavi lastne matere vse življenje lenuh in ni nikoli delal. Meins in Raspe imata psihične komplekse, ker nista mogla v mladosti najti stika z okoljem in z dekletji. Po svoje sta trčeni tudi »intelektualki« Ulrike Meinhof in Gudrun Ensslin. Baader je gospodaril nad tolpo kot pravi tiran in uporabljal do deklet v njej zelo umazan jezik. Nagovarjal jih je z besedo »p...!«, in tako izražanje iz podzemlja je zlasti intelektualki Ensslin in Meinhof naravnost očaralo. Baader je v političnem pogledu ignoran in se je vedno izogibal političnih diskusij, celo s »kolegicami«. Rad pa se je ponašal v vlogi »trdega moža« z orožjem. Značilno za vse vodilne člane tolpe je bilo, da so popolnoma izgubili stik s stvarnostjo in se čisto vživeli v lastne halucinacije. Baader pa je kriminallec, ki je prenesel svoje perverzno zločinsko delovanje — rope v bankah, požige veleblagovnic, atentate, streljanje

na policijo itd. — v politiko, kakor izvajajo drugi svoje zločine v kakem drugem okolju. Tipična zanj je izjava, ki jo je pogosto ponavljal: »Vsak zločin je tudi politično dejanje«, s čimer je hotel opravičiti tudi svoje zločine.

O tem ozadju zločinskega delovanja tolpe je obširno poročala zlasti dobro informirana revija »Der Spiegel«.

OBVESTILO

Vpisovanje v osnovno šolo

Didaktično ravnateljstvo slovenskih osnovnih šol v goriškem in doberdobskem okrožju sporoča, da bo vpisovanje v prvi razred osnovnih šol od 19. do 30. junija t.l., v jutranjih urah na vseh šolah.

Vpis v ostale razrede izvršijo učitelji uradno, po izidu redovanja.

JAVNA TRIBUNA O SLOVENCIH V ITALIJI

V torek, 13. t.m., je bila v prostorih Kluba poslancev v Ljubljani javna tribuna o položaju Slovencev v Italiji. Govorili so poslanec Albin Skerk, predsednik SKGZ Boris Race, deželni svetovalec dr. Drago Štoka, župan dolinske občine Dušan Lovriha, pokrajinski svetovalec iz Trsta Lucijan Volk, pokrajinski svetovalec iz Gorice dr. Peter Sancin, predsednik društva »Ivan Trinko« Izidor Predan in beneškoslovenska duhovnika Emil Cencič ter Mario Lavrenčič.

Predstavniki slovenske manjšine v Italiji so bili gostje mestne konference Socialistične zveze v Ljubljani. Sprejel jih je tudi župan inž. Miha Košak in so si skupaj ogledali prostore nove klinične bolnišnice v Ljubljani.

POZDRAV FANTOM IN DEKLETOM Z RDEČIMI NAGELJNI

(Nadaljevanje s 1. strani)

ne srečen. Vedno bo moral nositi v sebi zavest, da zasluži zaničevanje poštenih in pogumnih ljudi.

Vam, našim fantom in dekletom z rdečimi načeljni in slovenskimi zastavicami na prsih, želimo, da bi ostali vedno ponosni na svoje slovenstvo, ki naj vam velja za sinovim vrednot, ki so nasprotje oportunitizma, bojazljivosti, skrivanja lastnega prepričanja in rodu, oboževanja števila, moči in sploh vsega, kar je »kolosalno«; slovenstvo naj vam pomeni kvaliteto namesto kvantitete, boj namesto gnile udobnosti, ki pomeni duševno smrt, in dosledno vztrajanje v prizadevanju za pravice vseh zatiranih posameznikov, skupin in ljudstev, zlasti pa za pravico in svobodo lastnega naroda.

In ko vas tako gledamo, ko odhajate z rdečimi nageljni in slovensko zastavo v življenje, na univerze ali v službe, nam je tudi težko pri srcu, da vam morda kot vaši učitelji ali starši nismo dali, nismo znali dati in pokazati vse tiste ljubezni, kot ste jo pričakovali in zaslužili, ter da vam nismo znali posredovati vseh tistih vrednot, ki bi vam jih bili radi posredovali. Toda vedite, da vas imamo radi, le da morda tega nismo znali vedno prav pokazati, ker smo pač ujeti v svoje človeške slabosti. Oprostite nam in bodite bodočim generacijam boljši vzorniki, kot smo bili mi vam. Fašizem, vojna in vse drugo nas je nedvomno napolnilo z grenkobo in nas napravilo manj občutljive, kot si želimo biti. Vi pa odhajate v življenje polni nedotaknjene svežine in moči. Voščimo vam, da bi ju ohranili kar najdalje in da bi ne bili nikdar hudo razočarani in okleščeni od viharjev življenja ali da bi vsaj vedno ostali pokonci in kot hrasti in si ohranili sposobnost vedno spet pognati novo zeleno listje upanja in življenjske moči. In ko smo vas videli, kako ste odhajali iz naših šol vsi mladi, lepi in vedri, a vendar resnobni, pripravljeni na tisto, kar vas čaka, smo bili ponosni na vas.

Pozdravljeni, in srečno pot v življenje, fantje in dekleta z rdečimi nageljni!

— Znaš, Jakec, jest bi zdej naredu ano stavo: jest be nekej stavu, kadar bojo ledje brali te naše pomenke, de se u Rimi še ne bojo dogovorili za spravet vkep novo vlado.

— Ja, jest be reku, de ne bi dosti reščirau. Ze če premisleš na — ku be reč — precedente, lahko brez skrbi staveš, de vlade še ne bo. Zatu ke če so se zmiri glihali na dougo, taku na dougo, de smo bli vsi štufi jeh poslušat jn brat; se bojo na dolgo glihali tudi zdej. Je že taka tradicija jn tle ni neč za naredet. In pole moreš premislet, de naredet ano vlado ni kar taku. Še za naredet ano kulturno prireditev je treba dosti čakol. Se je treba zglihat kadu bo pr kasi, al se bo al se ne bo nardilo plakatov jn če se jeh bo nardilo, kašni morejo bet jn kadu jeh bo naredu jn pole kadu bo peku čevapčiče jn pr komi se bo kuplo vino jn po čem se ga bo prodajalo. In pole se je treba zglihat katera banda bo godla jn pole zastran kulturnega programa jn za peuske zборе jn taku naprej, ke ne zmanka nikoli. In ana tašna reč je neč u prglihi z ano novo vlado. Ke tam se gre za velike reči jn ni moč kar: tik, tak. Moreš tudi ti zastopet.

— Sej se mi zdi, de zastopem. Ma tiste velike reči se delajo pole, ke je vlada vre

narjena. Ma ne zastopem, zakej se je treba tolko glihat prej ku je vlada narjena.

— Se vide, de se ne zastopeš na politiko. Zdej se še ne gre zatu, kej bo vlada nardila ma kadu bo u vladi delau. Al bojo u vlado šli socialisti al ne, al bojo šli liberalci al ne.

— Ben, ma tu ni taku težko. Če aden neče jet u vlado al če ga drugi ne marajo, nej ga spestijo ven jn nej nardijo vlado brez njeh.

— Ti govoriš taku, zatu ke se ne zastopeš. Zatu ke u vlado be radi šli vsi. Kadu ne be šou rad u vlado! Ma stvar je ta, de socialisti nečejo jemet zraven liberalcou, liberalci pej ne socialistou. Pole so tudi ani demokristjani, ke be socialiste še vzeli, ma be mogli oblubet, de se socialisti ne bojo več mešali ses komunistami jn socialisti pej tega nečejo oblubet. In pole so ane druge sort demokristjanou, ke tudi nečeje jemet liberalcou jn se še med sabo kregajo. In pole so še socjaldemokrati, ke jemajo nomalo piko na socialiste jn se tudi ne zna, al jemajo rajši liberalce al socialiste. Skratka: vsak be rad biu u vladi jn vsak be rad zrinu kašnega ven. Je približno taku, koker kadar se ledje pahajo u premajhno korjero: na vratih se peštajo jn je taka gneča, de nobeden ne more nutre. Zastopeš?

— Se mi zdi, de zastopem. Ma pej Colombo? Kej je ž njim? Lani so bli pr njemi naši prestauniki jn so pršli domov forte kontenti. In zdej, kej bo zdej?

— Znaš, Mihec, tu se bomo pomenli pej an drugi bot, ke tle nimamo več prostora.

Nastop gojencev šole Glasbene matice v Devinu

V soboto, 10. t.m., je kulturni krožek »Devin - Štivan«, ki je v zadnjem času postal zelo delaven, organiziral v prostorih slovenskega otroškega vrtca v Devinu nastop gojencev podružnice šole Glasbene matice iz Devina in Nabrežine. Najprej je s tremi pesmimi nastopil dekliški pevski zbor iz Devina, ki ga vodi Herman Antonič, nato pa je spregovoril devinsko-nabrežinski župan in odbornik Glasbene matice dr. Drago Legiša. Dejal je, da ima ta prireditve dvojni namen: poživiti kulturno-prosvetno dejavnost v tej vasi in zastaviti vse sile, da bi v Devinu ponovno odprli samostojno podružnico šole Glasbene matice, ki je pred nekaj leti zaradi nepriemernih prostorov prenehala delovati.

Na prireditvi je nastopilo več kot 20 mladih glasbenikov, ki trenutno obiskujejo pripravnico in nižjo glasbeno šolo. Slišali smo skladbe tudi nekaterih znanih skladateljev, tako Beethovna, Vivaldija, Brahmsa, Chopina, Schumanna in Mendelssohna, izvajali pa so jih na naslednje instrumente: klavir, harmoniko, violino in violončelo. Vsi so zelo pogumno zaigrali svoje skladbe, še posebej pa moramo pohvaliti tiste, ki so prvič nastopili pred javnostjo. Nekateri učenci so dokazali, da že dokaj dobro obvladajo tehniko svojega instrumenta in so za dovršeno izvajanje prejeli zaslužen priznanje prisotnih poslušalcev, med katerimi so bili tudi mnogi njihovi starši. Na sobotni prireditvi v Devinu so nastopili naslednji učenci šole Glasbene matice: Igor Rogelja, Marko Sandri, Ivan Gruđen, Mario Adamič, Peter Doljak, Marko Tavčar, Ivan Vogrič, Marinka Semo-lič, Patrizia Magnani, Ivan Milič, Patrizia Terčič, Nadja Vidmar, Irena Tavčar, Marija Breclj, Boris Devetak, Vida Legiša, Nevo Radovič, Boris Zidarič, Alenka Legiša in Eda Terčon. Prijetno osvežitev je pomenila zad-

nja točka, v kateri je zaigral godalni kvartet, ki ga sestavljajo Patrizia Terčič - violina, Boris Devetak - violina, Nevo Radovič - violina in Eda Terčon - violončelo.

Celotna prireditev je pokazala, kako pomembna je dejavnost šole Glasbene matice, ki svoje učence navaja k aktivnemu spoznavanju glasbenega bogastva, na drugi strani pa pomaga ohranjati slovensko narodno zavest. Prav bi bilo, da bi se prihodnje šolsko leto, ko bodo v Devinu ponovno odprli podružnico Glasbene matice, čimveč otrok, tudi iz bližnjih vasi, ki imajo smisel in veselje za glasbo, vpisalo v to šolo.

Še pred nastopom dekliškega pevskega zbora in gojencev šole Glasbene matice so v istih prostorih nastopili tudi učenci slovenske osnovne šole v Devinu. Številni starši in prijatelji mladine so poslušali recitacije, pesmi in igrice. Glavna zasluga za uspehi nastop gre obema učiteljicama, Majdi Zavadlal in Paolini Pavletič, ki z velikim potrpljenjem in požrtvovalnostjo navajata mladino k samostojnemu nastopanju. Ob zaključku šolskega leta so na tej šoli priredili tudi obsežno razstavo risb in ročnih del, ki so jih šolarji izdelali v okviru pouka likovne vzgoje.

—o—

NA OSNOVNI ŠOLI PRI SV. IVANU ODKRILI KIP O. ŽUPANČIČU

V torek je bila v prostorih osnovne šole pri Sv. Ivanu slovesnost, na kateri so to slovensko šolo poimenovali po pesniku Otonu Župančiču. Ob tej priložnosti so odkrili tudi doprsni kip pesniku, ki ga je blagoslovil kaplan g. Šorli. Na slovesnosti so govorili ravnatelj Šinigoj, predsednik združenja staršev Franc Mljač in šolski skrbnik Fidenzi. Šolarji so izvajali bogat kulturni program, ki je obsegal petje, recitacije in plese.

DOM JAKOBA UKMARJA V ŠKEDNJU

priredi v nedeljo, 18. t.m., ob 18. uri v škedenjskem domu nastop Mačkovljanov.

Nastopijo:

Mešani pevski zbor, otroški zbor ter harmonikaši.

Prijazno vabljeni.

NESREČNA SMRT PAVLE KRAMAR

V sredo popoldne so pokopali na Opčinah komaj 32-letno Pavlo Kramar, ki se je v ponedeljek smrtno ponesrečila z avtom na cesti, ki pelje z Opčin v Trst, v ovinku pod hišo »Le Beatitudini«. Njena smrt je pretresla vse Opčine, saj so jo vsi poznali in jo imeli radi zaradi njenega vedrega, ljubeznivega značaja. Sodelovala je kot igralka pri nastopih openskega prosvetnega društva »Tabor«, občasno pa tudi pri predstavah Slovenskega gledališča. Redno je igrala tudi v neki italijanski amaterski gledališki družini. Gledališče je bilo njena ljubezen; posvečala mu je vse svoje energije poleg službe. Odprta pa je bila tudi za vse druge kulturne pobude. Vzrok nesreče še vedno ni jasn. Verjetno ga je iskati v mokri in spolzki cesti.

Bridko prizadeti družini naše globoko sožalje.

—o—

ŠOLSKO OBVESTILO

Ravnateljstvo Državnega trgovskega tehničnega zavoda »Žiga Zois« v Trstu, ulica Guardiella 13-2, sporoča, da 24. julija 1972, ob 12. uri, poteče rok za vpis za šolsko leto 1972-73.

Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo državnega učiteljskega A. M. Slomšek v Trstu, ulica Caravaggio 4, sporoča, da 24. julija 1972 ob 12. uri poteče rok za vpis za šolsko leto 1972-1973.

V RICMANJIH BLAGOSLOVILI »BARAGOV DOM«

V nedeljo, 11. t.m., so v Ricmanjih ob veliki udeležbi domačinov in uglednih gostov slovesno blagoslovili in predali namenu novi »Baragov dom«. Vse prisotne je najprej pozdravil mladi domačin Enij Kuret, nato je prelat dr. Vilko Fajdiga iz Ljubljane blagoslovil nove prostore doma. Domači župnik dr. Angel Kosmač je v priložnostnem govoru orisal lik škofa Friderika Barage.

Nova stavba »Baragovega doma« je urejena zelo funkcionalno: v pritličju je dvorana za večje kulturne in tudi športne prireditve, v prvem nadstropju bosta nameščeni knjižnica in čitalnica, v drugem nadstropju pa je večja soba, namenjena družabnim večerom in srečanjem. Tu bo začasno našel prostor tudi »Vzhodni dom«, ki je doslej imel svoj sedež v Trstu. Ostali del doma bo last šolskih sester, ki se bodo posvečale tamkajšnji mladini, zlasti pa še bolnikom in ostarelim ljudem.

Novi »Baragov dom« je prav gotovo pomembna pridobitev za Ricmanje, saj bo pripomogel h kulturni rasti tamkajšnjih ljudi, gotovo pa bo ugodno vplival tudi na njihovo večjo narodno zavest.

DEŽELNI SVET RAZPRAVLJA O URBANISTIČNEM ZAKONU

Deželni svet razpravlja že teden dni o dopolnilnem urbanističnem zakonu k zakonu št. 23 iz leta 1968. Ta zakon je izredno važen za prihodnji razvoj v deželi Furlaniji - Julijski krajini, kar so poudarili v diskusiji mnogi govorniki, a je bil pripravljen brez predhodnih temeljitih študij o gospodarskem in socialnem razvoju ter zato tudi ne upošteva izrecno interesov slovenske narodnostne skupine v naši deželi.

—o—

Učenci državne osnovne šole »A. Sirk« v Sv. Križu vabijo drage starše in vse Križane na

ZAKLJUČNO AKADEMIJO

ki bo v soboto, 17. t.m., ob 19. uri v bivši kino dvorani (društvu) ter na ogled razstave deških in dekliških ročnih del, ki bo odprta v nedeljo, 18. t.m., od 9. do 12. in od 16. do 21. ure v šolskih prostorih.

Pred volitvami v Kmečko bolniško blagajno

Kot smo že poročali, bodo v četrtek, 29. t.m., volitve v Kmečko bolniško blagajno, s čimer bo konec dolgoletne komisarske uprave. Na vsem Tržaškem je skupno 632 volilnih upravičencev, ki bodo volili na dveh sedežih, to je v Trstu, kjer ima svoje prostore Kmečka bolniška blagajna, in na Opčinah, v prostorih občinske izpostave. Ker gre za prve volitve, je razumljivo, da vlada za njihov izid precejšnje pričakovanje med našimi kmetovalci.

Kot znano, obstajata na Tržaškem dva kmečka sindikata, in sicer Zveza neposrednih obdelovalcev zemlje ter Kmečka zveza. Prva je v začetku marca korenito spremenila svojo strukturo in se rešila nacionalistične navlake, ki jo je prej dolgo označevala. Danes je ta sindikat tako preurejen, kot ustreza narodnostni sestavi kmečkega prebivalstva na Tržaškem, ki je v ogromni večini slovensko. Od Kmečke zveze se torej razlikuje po svojem splošnem gledanju na kme-tijsko problematiko v državi, kajti Kmečka zveza je vključena v vsedrjavno organizacijo

»Alleanza contadina«, ki je pod vplivom predvsem KPI.

Doslej še ne vemo, ali bosta oba sindikata predložila svojo listo ali če obstaja možnost za sestavo skupne liste. Ne glede na to smo globoko prepričani, da bodo naši kmetovalci pokazali vso svojo demokratično zrelost in da bodo volitve potekale v res demokratičnem vzdušju. Določene ostrine so sicer razumljive, saj gre pri teh volitvah posredno tudi za preverjanje moči obeh sindikatov, vendar se volilna kampanja lahko kljub temu odvija brez nepotrebnih izpadov in obrekovanj, ki so daleč od miselnosti naših kmetovalcev.

—o—

Slovenski dijaški dom Trst, ul. Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi 11, telefon 793-167, prireja od 31. julija do 31. avgusta.

TEČAJ ZA POPRAVNE IZPITE

za dijake nižjih in višjih srednjih šol. Vpisovanje in informacije vsak dan dopoldan in od 17. do 19. ure do vključno 30. junija.

V DEVINU SO ODPRLI MOTEL AGIP

V soboto, 10. t.m., so slovesno odprli motel »Agip« v Devinu, ki je last istoimenske petrolejske družbe. Motel, ki se po svojem arhitektonskem videzu lepo usklaja s kamnito kraško okolico, ima kakih 80 sob z nad 160 ležišči, prostorno restavracijo, sejno dvorano in razne druge moderne pritikline. Sobotne slovesnosti so se udeležili številni predstavniki državne, deželne in devinsko-nabrežinske občinske uprave ter mnogi zastopniki gospodarskega življenja v naši deželi. Prisoten je bil tudi goriški nadškof msgr. Cololin.

Podpredsednik družbe »Agip« dr. Bartolotta je v svojem govoru poudaril, da je pravkar dograjen motel 49. v Italiji, ki jih je doslej zgradila njegova družba. Se posebej pa je naglasil pomen devinskega motela, ker se ta nahaja v neposredni bližini italijansko-jugoslovanske meje, to je v prostoru, po katerem vodijo številne prometne žile tako v Jugoslavijo kot tudi v druge vzhodnoevropske države, s katerimi družba »Agip« že sodeluje in si prizadeva, da to sodelovanje še bolj poglobi.

Udeležencem je nato v italijanščini in slovenščini kratko spregovoril dr. Drago Legiša, ki je v imenu občinske uprave iz Devina-Nabrežine čestital družbi »Agip« za pobudo, ki jo je uresničila v Devinu. Izrazil je prepričanje, da pomeni pravkar dograjen hotel pomembno pridobitev za gospodarski napredek teh krajev, saj so se s to pridobitvijo turistične zmogljivosti v občini znatno okrepile. Podčrtal je dalje, da se motel nahaja ob važni prometni žili, ki vodi v vzhodno evropske države. Avtocesta je namreč eden glavnih pogojev za še večje sodelovanje v tem delu Evrope.

Župan Legiša je končno opozoril na novo vzdušje, ki danes vlada v naših obmejnih krajih, kjer je po dolgih prizadevanjih končno le prišlo do mirnega sožitja med tu živečima narodom in tudi obema sosednjima državama, tako da je danes državna meja med Italijo in Jugoslavijo ena najbolj odprtih v Evropi.

Po ogledu hotelskih prostorov so se povabljeni zadržali pri zakuski, ki jo je lepo pripravila uprava novega motela.

MARIJANIŠČE NA OPČINAH

Med raznimi slovenskimi ustanovami na Tržaškem, ki v tihoti delujejo za ohranjanje slovenstva na Krasu, je verjetno Marijanišče še najbolj molčeče. Samo parkrat na leto se bežno oglasi v časopisju. Tako tudi letos spregovori šele ob zaključku šolskega leta.

Ker te dni večina srednješolcev že odhaja na počitnice, je vodstvo za vse gojence in njihove starše priredilo v soboto, 10. t. m. pristrčno poslovljno srečanje ob pogrntjenih mizah.

Kljub mrzličnemu vzdušju zadnjih tednov so gojenci pripravili kar prijeten program v zahvalo svojim staršem in predstojnikom. Slišali smo lep zahvalni govor tretješolca in zabaven dialog dveh osnovnošolcev. Drug tretješolec nam je s harmoniko podaril nekaj lepih slovenskih melodij. Med temi in drugimi točkami seveda ni smelo manjkati petja. Predstavil se nam je zavodski oktet, potem pa še kvartet s kitaro. Tudi starši so pokazali, da jim je kot Kraševcem še vedno draga slovenska pesem: skupaj z

Sindikatova okrožnica

Proti koncu prejšnjega meseca je razposlal sindikat slovenskih šolnikov posebno okrožnico vsem pristojnim uradom, političnim strankam in tisku. Objavili so jo tudi italijanski deželni dnevnik. V okrožnici naštevava sindikat krivice, ki se godijo slovenskim šolnikom še vedno glede na njihov stalež in zlasti na ekonomske pravice.

Slovenske šole, še posebej srednje, so dobile uradno priznanje leta 1961 z zakonsko določbo št. 1012. Že več kot deset let pa manjkajo vse dopolnilne in izvršne določbe, da bi bili poslovanje, stalež in prejemki izenačeni z drugimi enakimi šolami v državi.

Kričeči primeri so na primer taki, da so nekateri profesorji zaradi starostne dobe tik pred upokojitvijo, in zanje predvidena niti ena lira odpravnine, kot jo dobi ob koncu službe vsak delavec.

Borno pokojnino bodo prejeli od socialnega skrbstva in ne državne, ker niso mogli priti v redni stalež prav zaradi pomanjkljivih zakonov o staležu na slovenskih šolah. Odpravljeni bodo kot hlapci Jerneji na cesto, čeprav so z najboljšo kvalifikacijo poučevali na teh šolah tudi po 25 in več let!

Sindikato zato zahteva, da se šolnikom priznajo vsa leta službovanja, z vsemi juridičnimi in ekonomskimi pravicami, ne pa šele s kakim poznejšim rokom, ko je morda kdo prišel v stalež, to se pravi morda šele od oktobra dalje.

Štandrež PRAZNIK ŠPARGLJEV

V soboto in nedeljo se je začel tradicionalni in priljubljeni štandreški praznik špargljev.

Včasih je bil ohrovt ali vrzota značilna vrsta zelenjadi štandreških vrtnarjev. Danes se bolj pridelujejo šparglji, ki so prav v štandrežu eni najboljših na vsem Primorskem. Zato je prav, da imamo tudi njihov praznik.

Prirejajo ga že več let kmečki pridelovalci v zvezi z obema prosvetnima društvo. V soboto je nastopila dijaška mladina z recitalom; odlikovala se je tudi godba na pihala z Vogrskega. Dramska prireditev pa je morala zvečer odpasti zaradi tehničnih zaprek. Namesto tega pa je društvo priredilo na velikem dvorišču za župnijsko dvorano kulturni večer z recitacijami in petjem.

V soboto in nedeljo se bodo špargeljski dnevi še nadaljevali. Nastopali bodo tudi različni pevski zbori. Na razpolago bodo seveda imenitni šparglji z okusno kapljico in drugimi prigrizki.

vsemi gojenci, gosti in predstojniki so zapeli lepo Slomškovo melodijo.

Pomen in važnost Marijanišča seveda ni v takih poslovljnih nastopih, ampak v tihem, težavnem in vztrajnem vzgojnem vplivanju na mlada srca in glave. Brez posebnih disciplinskih posegov skušajo salezijanci s potrpežljivim prepričevanjem ter z versko-moralnimi motivi in sredstvi graditi v fantu uravnovešenega človeka, dobrega kristjana in zavrednega Slovenca.

Pri tem odgovornem delu za našo mladi- no pa pričakuje Marijanišče zveste opore pri samih starših, pri učiteljih in katehetih, kakor tudi pri najširši slovenski javnosti na Tržaškem.

Eden od navzočih

Sindikato opozarja vse prizadete dejavnike in vso javnost tudi na slabo stanje naših poslopij, na pomanjkanje šolskih učbenikov za srednje šole, ker ni državne založbe zanje, poleg drugih vprašanj, ki bi se morala rešiti, da bi naše šole res povoljno uspevale.

—o—

Sovodnje

NAŠE ŽIVLJENJE

V torek se je tudi na sovodenjski osnovni šoli končal pouk. Dopoldne so šolarji pokazali kaj znajo, z zaključno šolsko prireditvijo in z razstavo ročnih del in risb. Reči moramo, da so se dobro postavili. Razstava bo odprta do 24. junija.

Vaščani še vedno ugibajo, kdo so tisti neznanzi slikovci, ki so v nedeljo ponoči zažgali zadružni senik pri Peči. Uničena je na pol zgrajena stavba in več kot 1200 stotov dobrega sena. Vse je last štandreških in podturenskih kmetov, ki imajo okoli štiri milijone lir škode na blagu in stavbi.

Sumijo, da so ogenj podtaknili brezvestni zločinci, ki jih seveda ne bodo izsledili, kakor že več časa nobenega takih barab.

Na žalost pa zadružni lastniki niso bili zavarovani za tolikšno vsoto, kolikor znaša škoda.

KONEC ŠOLSKEGA LETA

V torek se je končalo šolsko leto na vseh šolah v pokrajini. Na višjih srednjih šolah se je pouk zaključil že kak dan poprej.

Vse slovenske srednje šole v Gorici so imele zaključno zahvalno šolsko mašo v ponedeljek v stolnici. Lep je bil pogled na našo srednješolsko mladino, ki je je v Gorici toliko, da je stolnico popolnoma napolnila.

Med pridigo je katehet Humar izrekel pristrčno slovo vsem študentom in profesor-

SLOVENSKI STARSI! NE POZABITE VPI-SATI SVOJIH OTROK V SLOVENSKE ŠOLE!

jem. Pri tem še posebej prof. Radu Bednari-ku, ki se zaradi starostne dobe poslavlja od šole, kjer je poučeval več kot 26 let.

Za vse šolarje pa še ni konec šolskih težav. Učenci drugih in petih razredov osnovnih šol in tretjih na srednji šoli imajo še prestopne izpite, ki so se začeli danes. Vsi ti izpiti bodo končani do 28. junija.

Prvi dan julija pa bodo začeli zrelostni izpiti na licejih in učiteljskih.

Vsem šolarjem in šolnikom, ki zapuščajo šolske sobe, voščimo vesele in zdrave počitnice. Izpitnikom pa srečne uspehe pri spraševan- jih.

SPACALOVA RAZSTAVA

Na gradu v Kromberku je odprta retrospektivna razstava grafičnih del slikarja Lojzeta Spacala. Pred otvoritvijo je bila v četrtak tiskovna konferenca v novogoriškem muzeju na gradu Kromberku, ki razstavo pri- reja.

ZAKLJUČNI KONCERT GM

Šola Glasbene matice v Gorici sporoča, da bo priredila v petek, 16. junija, ob 20.30 zaključno glasbeno produkcijo svojih gojen- cev. Prireditev bo v prosvetni dvorani na Verdijevem Korzu 13.

Vljudno vabljeni!

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Pisma uredništvu:

Spoštovani g. urednik,

prosim, da bi mi odmerili še nekoliko prostora v Vašem cenjenem listu za odgovor na pismo predsednika Slovenske prosvete Marija Maverja, ki me je zelo presenetil s svojim tolmačenjem moje, nanj naslovljene zahteve, o pojasnitvah glede skrivnostne usode dveh mojih pisem. Piše, kot da je on žrtev podtikanja in krivičnega obtoževanja. Do sedaj sem mislil, da sem to bil jaz! Kljub temu mu rad verjamem, ko izključuje možnost, da bi kdo v prostorih v ul. Donizetti odpiral moja pisma in jih celo komentiral; rad tudi jemljem na znanje in dopuščam možnost, zdaj ko je pismo Lojzeta Ude- ta, namenjeno meni, prišlo na dan, da sva bila mogoče z Lokarjem pri pobiranju pošte nekoliko prvša. Če pa je z moje strani prišlo do ne povsem premišljenega reagiranja, gre to pripisovati anonimnemu in popolnoma neargumentiranemu izpadu na »odprtost« revije »Most« v »Mladiki« št. 4, kar je odprlo na stežaj vrata nezaupanju in sumničevanju. Zdi se mi namreč nedopustno, da nekdo, ki uživa sadove »odprtosti«, zabavlja čez resne poskuse dialoga z večinskim narodom in to samo zato, ker so nekateri članki, ki naj bi zanimali tudi večinski narod, dvojezični. Ko bi bili za načine dela, o katerih piše Marij Maver, bi nikoli ne posvečali pozornosti najbolj perečim vprašanjem sožitja v teh krajih živečih narodov, tako npr. vprašanju takoimenovane cone B, temveč bi si zavarovali življenje in kariere s prijetno anonimnostjo. Če se na straneh neke revije pojavijo neargumentirani in anonimni napadi na neko drugo revijo, je jasno, da jih v luči še vedno veljavne časopisne prakse in etike, imam za mnenje uredništva. Ker je uredništvo revije Mladike sestavljeno iz skoraj istih ljudi kot Slovenska prosveta, ki je upravna prostorov v ul. Donizetti, sem sklepal, da se da v anonimnosti narediti še marsikaj, tako npr. odpirati pisma in drugo. Beseda teče torej o načinih dela v javnosti in zato tudi menim, da pričujoča zgodba ni brez morale. Maverjevo vabilo, naj si poiščem poštni predal kje drugje, sprejemam — pred-

vsem zaradi razlogov praktičnosti. Da mu ni več do sodelovanja z mano, je razumljivo, saj je znano, da kulturniki živijo od idej in da so si zato samozadostni. Njegov uredniški kolega Drago Štoka, ki se skoraj izključno bavi s politiko, kjer prihaja v ospredje človeški element mnogo bolj v kulturi, pa se ni zaradi tega »incidenta« odrekel
(Dalje na 7. strani)

IZŠLA JE 5. ŠTEVILKA REVJE »MLADIKA«

Pravkar je izšla 5. številka revije »Mladika«. Uvodnik »Vogelni kamni naših domov« je napisal Karel Mauser, Jože Peterlin ocenjuje zadnje gostovanje ljubljanske Drame v Trstu, Aleksij Pregarc je prispeval novelo »Vozilo izven kataloga«, Anton Kacin pa nadaljuje z orisi znanih mož iz bližnje zgodovine primorskih Slovencev. Tokrat je na vrsti dr. Alojzij Res. Poleg običajne kulturne kronike bi omenili zlasti še tehten prispevek Ivana Buzečana z naslovom »Statut o pravicah delavcev«, objavljena je tudi pesem Vladimira Kosa »Nič novega na Vzhodni fronti«, prof. Martin Jevnikar pa v poglavju o zamejski in zdovski literaturi piše o dveh slovenskih tržaških pesnicah: Mariji Mijot in Ireni Žerjal-Pučnik.

ZA TISK SO PRIPRAVLJENA TUDI MATERINA PISMA

Kot smo zvedeli, se je prof. Pavletu Merkušju posrečilo razbrati tudi že pisavo 22 pisem, ki jih je pisala v slovenščini mati tržaške plemkinje Marrenzi, katere dve slovenski pismi iz zadnje petine 17. stoletja je objavila zadnja številka revije »Zaliv« in o čemer smo v našem listu že poročali. Kot nam je povedal prof. Merkuš, so materina pisma hčeri v nekaterih pogledih še zanimivejša kot hčerini pismi.

TRETJA ŠTEVILKA »ZNAMENJA«

Izšla je nova tretja številka revije »Znamenje«, okrog katere se zbirajo slovenski bolj levo usmerjeni katoliški izobraženci. Prodaja se v Tržaški knjigarni.

»ZGODOVINA TOLMINSKEGA«

Tržaški prednaročniki so že dvignili v Tržaški knjigarni knjigo »Zgodovina Tolminskega«. Gre seveda za točen ponatis znamenite knjige Simona Rutarja iz leta 1882. Čeprav je slovenščina v njej že nekoliko zastarela, je dovolj lepa in prikupna tudi zato, ker je narečno obarvana.

Podrobnejše poročilo o knjigi bomo še prinesli. Za danes naj izrazimo samo zadovoljstvo nad njenim izidom. Razveselila je vse, ki se zanimajo za slovensko zgodovino in za posebnosti primorske dežele. Želimo tudi opozoriti nanjo vse tiste, ki je še niso naročili, pa jo želijo imeti, saj je še vedno aktualna, poleg tega, da predstavlja knjižno zanimivost. Dobi se v Tržaški knjigarni.

ITALIJANSKA REVIVA O STALNEM SLOVENSKEM GLEDALIŠČU V TRSTU

V italijanski gledališki reviji »Sipario« za mesec maj je bil objavljen izčrpen članek o Stalnem slovenskem gledališču v Trstu. V sestavku je govora o prvih gledaliških poskusih tržaških Slovencev v prejšnjem stoletju, o velikem razcvetu v času pred prvo svetovno vojno, ko je bil zgrajen Narodni dom, in o nasilni prekinitvi te dejavnosti po požigu Narodnega doma leta 1920. Glavni del članka pa je posvečen zgodovini gledališča v zadnjih 25 letih ter je poudarjena zlasti njegova vloga posredovanja kvalitetnih gledaliških del italijanskih avtorjev slovenskemu občinstvu v zamejstvu in v Sloveniji. Članek krasi fotografija z igralcema Lidijo Kozlovičevno in Livijem Bogatcem v Brechtovi drami »Bobni v noči«, zaključuje pa se z mislijo, da bi morali še razširiti take pobude, kot je bilo skupno gostovanje SSG in »Teatro Stabile« iz Trsta lansko leto v Jugoslaviji.

V isti številki revije »Sipario« je objavljen tudi pogovor z upravnikom Stalnega slovenskega gledališča Filibertom Benedetičem. Benedetič je orisal pomen te kulturne ustanove za slovensko manjšino v Italiji, poudaril pa je, da so finančna sredstva, s katerimi razpolaga, še vedno v velikem nesorazmerju z obsežno dejavnostjo in odgovornim poslanstvom, ki ju gledališče opravlja.

Nobelov nagrajenec pisatelj Ivo Andrič je nedavno tega praznoval 80-letnico rojstva.

F.J. - 107

SMRT V POMLADI

Bil je preponosen, da bi jo bil šel čakati pred njihovo hišo in jo prestregel, saj je vedela, kje je, in bi mu lahko pisala. Toda kjerkoli je hodil, se je oziral, če ne bo prišla izza kakšnega uličnega vogala. Prisluškoval je svojemu srcu kakor nekdanj, da bi mu povedalo, če je ona v bližini, toda ni mu zadržalo, ni mu dalo znaka. Vsaka stvar ga je spomnila nanjo: pred tistole izložbo sta se bila večkrat ustavila in gledala športno orodje in gorniško opremo; to je zanimalo njega in njo zaradi njega. In pred onole izložbo sta se ustavljala zaradi modnih novosti, ki so zanimale njo in njega zaradi nje. In s tistole strehe se je nekoč usul sneg nanju, in pri tistemle vogalu je prišla iz Franciškanske, kakor je bil z vsem bitjem začutil nekaj trenutkov prej in se že ozrl tja, tik preden se je zares prikazala.

Prespal je noč v svoji študentovski sobi, ki si jo je plačeval tudi čez počitnice, da bi mu je v jeseni ne bilo treba na novo iskati, in ker mu je ugajalo tam pod streho, z razgledom na nebo in na daljne strehe in gozdove. Dopoldne je opravil na konzulatu in drugje, kar je bil komu obljubil, napisal razglednico Ruth in Miriam s prijatelj-

skimi pozdravi, nato pa postopal po mestu, v upanju, da bo vendarle srečal Majdo. Saj zdaj bi se že bila morala vrniti in kmalu se bo začela šola. Toda zaman. Popoldne se je potrtn vrnil z vlakom na Bled, a skušal zatajiti svojo potrtnost še sam pred seboj.

Nekoč je napisal iz Ljubljane razglednico tudi Kuni; pozdravu je dodal nekaj prijateljskih besed. Ko pa se je drugič vrnil k svoji gospodinji, ga je čakalo tam pismo. Spoznal je Kunino pisavo, krèpko, jasno in skladno, kakor je bila ona sama. Pisala je, da mu je zamerila, ker je ni bil obiskal, ko se je pripeljal iz Haloz domov na obisk. Zelo ji je žal, da se nista videla. Od njegove matere je bila zvedela, da je bil doma. Kako se ima? Upa, da boljše kot ona. Vendar pa ni napisala, kaj jo gnjavi. Pisala mu je tudi o njegovi materi, da je zdrava in da se pogosto kaj pogovorita o njem. Potem mu je napisala še nekaj novic iz vasi. Sploh je bilo pismo nenavadno dolgo in prežeto z nekim nemirom in otožnostjo, kar si je pri Kuni komaj lahko predstavljal. Na koncu ga je prosila, naj ji hitro odgovori, da težko čaka na njegov odgovor. Ker ga je pismo ganilo, ji je res takoj odgovoril.

Medtem je prišla jesen, bukve v gozdovih ob vznožju Alp so zadobile rdeče listje in so tvorile široke rdeče lise med temnim zelenjem smrečja in jelovja, letoviščarji so odhajali in le Judje, ki še niso bili dobili vizumov za odselitev iz Evrope, so ostali, vedno bolj nemirni in prestrašeni. Z bojišč so prihajale slabe novice. Zdelo se je, da se nihče več ne bo mogel postaviti nacistom po robu in da je samo vprašanje časa, kdaj bo tudi Anglija padla in si bodo podvrgli tudi Jugoslavijo. Množile so se tudi novice o preganjanju Judov v Nemčiji in v zasedenih deželah ter v tistih, ki so bile povezane s Hitlerjem. Nekega jutra so našli starejši judovski zakonski par v njuni sobi mrtev. Na nočni omarici je bilo nekaj stekleničk za spalne tablete praznih in pismo, v katerem sta pojasnila, da odhajata prostovoljno iz življenja, ker ne vidita več nobene druge možnosti. Denarja jima je začeljanj zmanjkovati, ker nista bila nikoli bogata; on je bil prej univerzitetni profesor za germanistiko in ni znal kopičiti denarja. Otrok nista imela. Prosila sta, naj jima oprostijo sitnost, ki ju bodo imeli z njima, in napisala še pozdrave za svoje znance v hotelu. Pismu je bila priložena vsota denarja za pogreb in za poravnavo hotelskega računa, kolikor ga nista bila že prej poravnala. Bilo je skoro natančno toliko, kot je bilo potrebno. Kazalo je, da sta točno izračunala čas, ko morata umreti. Njuna smrt je močno pretresla druge Jude v hotelu. Bila je kot signal, da je konec letne letoviške idile. (dalje)

PISMA UREDNIŠTVU

(nadaljevanje s 6. strani)

sodelovanju z mano. Tudi skozi ta dogodek je razumeti, zakaj štejejo politiki v sodobni družbi več kot kulturniki.

Vladimir Vremec

G. urednik,

očitno je, da Boris Pahor in jaz o nekaterih stvareh ne samo različno misliva, temveč da jih tudi različno razumeva. Tako v svojem članku »Demagoška izjava Kluba koroških študentov v Ljubljani«, Most št. 31-32, kot tudi v odgovoru Borisu Pahorju na straneh Novega lista z dne 1. junija, sem izrecno poudaril in pokazal, upam dovolj jasno, na nesorazmerje med pisanjem posameznih publicistov po raznih revijah in časopisih in med bučnim, skupinskim reagiranjem nanje v obliki sporočil javnosti, kot to velja za izjavo omenjenega kluba. Ker sem bil in sem še prepričan, da omenjena izjava ni zrasla samostojno na zelniku Kluba koroških študentov v Ljubljani, temveč da je imela svoje vrtnarje drugod, sem tudi to isto izjavo tako silovito ožigosal z določenimi kulturniki vred, ker sem jo imel in jo še imam za nedopustno sredstvo javnega pritiska, že ko imajo nasprotniki določenih slovenskih publicistov in njihovih idej podobne komunikacijske oblike na razpolago. Omenjeni klub je povrh zahteval poseg Društva slovenskih pisateljev, kar je zahteval tudi Boris Pahor v svojem obračunu z mano v zadnjem Zalivu, prej pa je isto izjavo ponatisnil v svoji reviji — dokaz, da se z njo strinja. Zahtevati poseg Društva pisateljev pa pomeni zame klicati višjo inštanco. V Italiji, kjer se ravno zdaj bije bitka za še bolj demokratične razmere v tisku, bi bilo enostavno nemogoče in nepojmljivo zahtevati od zveze časnikarjev ali kakega združenja pisateljev, da igra nad svojimi člani vlogo vrhovnega sodnika v zadevah idejne narave. Boris Pahor pa se po vsem tem sprašuje, kdaj so on in njegovi somišljeniki, ki jih v zadnji številki Novega lista našteva kar lepo število, zahtevali poseg višje inštanke. Ob takem mešanju pojmov res ne vidim pomoči. Če pa nekdo zahteva poseg neke višje inštanke, a hkrati izjavlja, da je proti administrativnim ukrepom, je to zame kvečjemu, kot sem napisal, pilatovsko pranje rok.

Da pa niso vsi avtorji in publicisti, ki jih Pahor omenja v seznamu, nedolžni in le dobro hoti »bojevniki-idealisti«, bom citiral samo enega izmed njih, in sicer Jurija Zalokarja, ki je v neki, če se ne motim, decembrski številki »Tovariša« izjavil v zvezi z današnjo slovensko, zanj posebno klavrno družbeno-kulturno situacijo, sledeče: ... »v imenu padlih ne smemo dovoliti, da spet oživi tisto, kar smo nekoč v premaganih pobili...« Sicer bo o fenomenu Zalokar govora v naslednji številki Mosta, zato bodo cenjeni bralci lažje razumeli, zakaj protivim tistim, ki nastopajo v slovenski javnosti, od kulturno-umetniškega do političnega polja, kot posedovalci Resnice in vrednot. O ostalih iz omenjenega seznama pa ne mislim pisati na tem mestu, to zaradi tega ne, ker moji očitki na »večje ali manjše veličine slovenske kulture« niso bili mišljeni tako kategorično in imensko, kot to postavlja Boris Pahor. Če se pa kdo iz omenjenega spiska čuti prizadet, naj to pove brez posrednikov, vendar v neposredni zvezi s tistim, o čemer teče zdaj beseda.

Kljub mestoma strastnemu zagovarjanju pogledov na narodnostna vprašanja, nisem, vsaj jaz, nikjer zasledil pri Tarasu Kermaunerju izraza paranoik in nevrotik, ali da bi Kermauner koga direktno tako etiketiral, kot zatrjuje Boris Pahor. V spisu »De bello cudermanico«, Problemi št. 100 in 101, Kermauner res imenuje Pahorja in Rebulu za poslance utelešenega slovenskega nacionalnega Duha, vendar se stavek z inkriminirano oznako, ki se glasi takole: »Tradicionalna revolucionarnost je

namreč obenem strastno obujanje nacionalizma, te naravnost patetične skrbi za narodnostnost našega Naroda: tudi tu je Cuderman popolnoma enak svojim prostorinčasovskim sodrugom«, ne nanaša na osebe (in niti ne nujno na Pahorja in Rebulu), temveč na fenomen, o katerem piše. To sta vendar dve različni ravni. Res pa je, da je Pahor in še kdo drug po tistem članku začel vsevprek in v obliki pamfletov etiketirati Kermaunerja z nevrotikom, da bi dokazal njegovo slaboumnost. Pahor si je celo dovolil neke vrste filozofski uvod v fizični obračun s Kermaunerjem s strani pubertetnika, ki se mu je ob tolikšnem moralno-filozofsko-političnem nihilizmu zavrtelo v glavi (Zaliv št. 30-31, str. 266).

Toliko torej že vem, kaj je v soočenju pogledov in idej dopustno, kaj pa ne. Tekstov jaz ne seciram in ne iščem v njih besede, ki bi me — izven širšega konteksta — utegnile sprovcirati. Da pa se zavzemam za nekatere ljubljanske — in ne samo ljubljanske — publiciste je več kot samoumevno, če je moj način dojemanja stvarnosti in sveta, v katerem živim, precej podoben njihovem, posebno pa zato, ker delim njihove poglede, da kulture ne smemo pojmovati kot skupek nespremenljivih resnic in vrednot, katere imajo nekateri v zakupu. Ni pa res, da se ne potegujem za »bojevnike - idealiste«, čeprav zavračam kot anahronistično in skrajno predimenzionirano takšno pri-

svajanje vlog v javnosti, posebno dandanes. Nekateri »bojevniki-idealiste« sem celo obiskoval in vzdrževal z njimi stike takrat, ko je to veljalo za noro in predvsem nevarno početje. Če bo potrebno, se bom spet zavzel tudi zanje, mislim pa, ker imajo svojo revijo, da to ni potrebno. Kot sem se vedno zavzemal za svobodno kroženje idej, vključno tistih izpod peresa emigrantskih piscev (in revija Most je v tej smeri storila več kot katerakoli druga slovenska revija, njen enotni kulturni prostor je segal malo dlje od tistega, o katerem danes mnogi govorijo), tako sem tudi jaz stavil svoj podpis pod izjavo, ki je pred dvema letoma protestirala proti omejevanju kroženja Pahorjeve knjige »Odisej ob jamboru«, pa čeprav niti od daleč ne delim Pahorjevih idej in stališč in čeprav sem že takrat čutil velik odpor do »bojevnikov-idealistov«, ki hočejo ljudi in posebno narode osrečiti. Tudi jaz kot mnogi na Slovenskem in po svetu odklanjam misel o narodu kot o nečem mitičnem in zavračam ideje o narodu, ki so sad subjektivnih predstav, prirojenih na podobo živega organizma, katerega del smo vsi, z vsemi našimi večkrat tudi nasprotujočimi si pogledi in interesi. Tudi Slovenci smo predvsem družba, torej bogat in raznovrsten, ne pa enoličen organizem. Zato tudi odklanjam ideje in koncepte, ki se ponujajo kot edinopravilni in to tudi za ceno takih oznak, kot sem jih deležen zadnje čase.

Vladimir Vremec

TEDENSKI PREGLED DOMAČEGA ŠPORTA

Medpokrajinski ženski odbojarski finale mladinskih iger

ODBOJKA

Najmlajše Brežanke, ki so zastopale našo pokrajino na tekmah za uvrstitev v rimski finale, niso uspeli. Slaba organizacija in deloma tudi »domači« sodnik sta strla požrtvovalni odpor Jurkičevih varovank. V Vidmu so se v nedeljo srečale ekipe Trevisa, Gorice, Vidma, Belluna, Pordenona, Benetk in Trsta. Razdeljene so bile v tri skupine. Breg, ki je zastopal našo pokrajino, je tekmoval s Pordenonom in Trevisom, medtem ko se je Videm brez boja uvrstil v finale, ker igralke iz Benetk niso imele dokumentov v redu. Zaman je bil protest naših predstavnikov, češ naj se žreb ponovi, saj so se sodniki šele pred pričetkom tekme zavedli, da Benetke ne morejo nastopati; sklep sodnikov je ostal nespremenjen in oškodoval prav zmagovalca skupine, v kateri so nastopale plave, ker je bilo za uvrstitev v finale potrebno odigrati dve, namesto ene tekme. Brežanke so se srečale najprej s Trevisom in začele z veliko tremo, saj so v prvem setu zbrale le štiri točke. V odmoru pa jim je Jurkič vlil nekoliko poguma in dekleta so brez večjih težav osvojila drugi niz. Potreben je torej bil še odločilni set. Igra je bila vseskozi izenačena: zdaj je vodila ena, zdaj druga ekipa in ko je že vse kazalo, da bodo naša dekleta osvojila točki, se je prebudil sodnik in »slučajno« spregledal nekaj napak Furlankam, ki so tako s težavo osvojile zmago (18:16). To je bila najlepša tekma vsega turnirja, Treviso pa se je tako izčrpal, da je v finalu klonil bolj spočitim predstavnicam Gorice. Brežanke so odigrale še eno tekmo, ki pa je bila le prestižnega pomena, in sicer proti Pordenonu, in jo seveda osvojile.

Res škoda, da naše ekipe nimajo sreče na finalih mladinskih iger. Lansko leto si je Bor zapravil vozovnico za v Rim, letos pa smo vsi bili že skoro gotovi, da bodo Brežanke prvič zastopale našo odbojko v mladinskem državnem finalu, pa ni šlo! Kljub temu so najmlajše igralke dolinske občine še enkrat dokazale, da sodijo v sam vrh svojih vrstnic in da se jim z vztrajnim delom odpira še lepša bodočnost, ki bo gotovo v čast ne le Bregu, ampak vsemu zamejskemu športu.

Turnir Inter 1904 za ženske ekipe

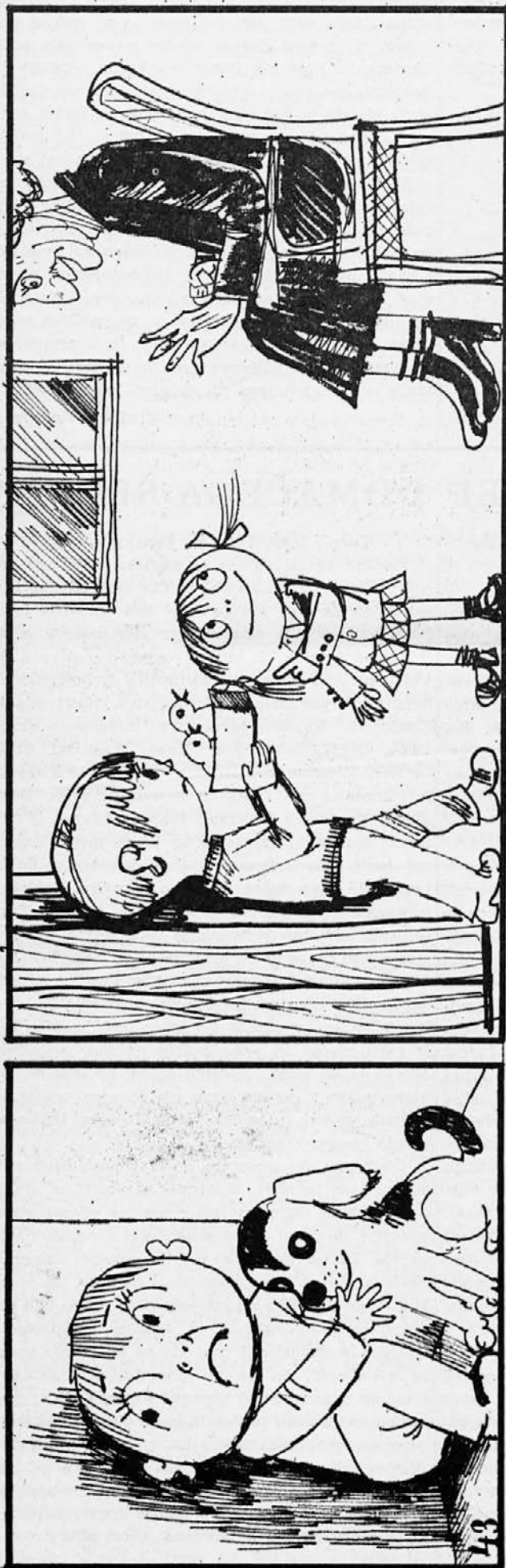
Prejšnji petek, soboto in nedeljo se je na igriščih v Bazovici, Nabrežini in Opčinah odvijal ženski turnir za prvo trofejo Inter 1904. Turnirja so se lahko udeležile le ekipe, ki ne nastopajo v A ali B ligo in zato je bil tudi nivo igre nekoliko nižji: Videli pa smo nekaj zelo zanimivih in bojevitih tekem, ki so pokazale velik napredek, zlasti mladih Kontovelk. Na tem turnirju so sodelovale ekipe: OMA, UGSS, Inter, Breg, Sokol, Kontovel, Sloga in Bor. Izločilne tekme so se odvijale v Bazovici in Nabrežini in v finale so se uvrstile ekipe Bora, Sloge, Kontovela in Ome. Finalne tekme so bile precej zanimive, saj se je za tretje mesto Kontovel boril zelo dobro proti bolj izkušenim dekletom OMA; vsa dobra volja pa je našim dekletom pomagala le še do častnega poraza (15, 10). Lepa in tudi tehnično veljavna je bila tekma za prvo mesto med Slogo in Borom. Zmaga je pripadla Tržankam, ki so s Pernarčičevo bile zlasti v napadu neustavljive. Zastopnice novega združenja so osvojile le en set, v ostalih pa so se lepo branile. Bor je tako osvojil to prvo trofejo povsem zaslužen, čeprav je bil njegov začetek precej neobetajoč. Dekleta pa se v prvem hipu očitno niso znašla na odprtih igriščih in so šele v finalni tekmi lahko pokazala vse svoje znanje.

Ob koncu naj omenimo, da je društvo Inter 1904, organizator turnirja, smatralo za potrebno, da finalne tekme vključni v okvir proslav osemdesetletnice PSI, ne da bi o tem predhodno obvestilo nastopajoče. Zdi se nam, da bi bilo pošteno o nameri obvestiti povabljenе ekipe, kajti ni prav, da se nekdo lahko okorišča z nastopom ekip, ki so bile pripravljene sodelovati le na športni manifestaciji. Upajmo in prepričani smo, da se bo ta lep turnir še nadaljeval, da pa bo organizator pravočasno (skupno s povabilom) obvestil nastopajoče, v kakšen okvir ga misli postaviti. Naše ekipe se navadno odzovejo vsakemu vabilu in to brez predhodnih sklepov odbora. Če pa je treba sodelovati na kaki politični ali strankarski manifestaciji, je prav, da o vsakem primeru posebej odloča društveni odbor, ki je skoro povsod heterogeno sestavljen.

ketna

REPEK

Piše: P. Kovač - Riše: Melita Vovk

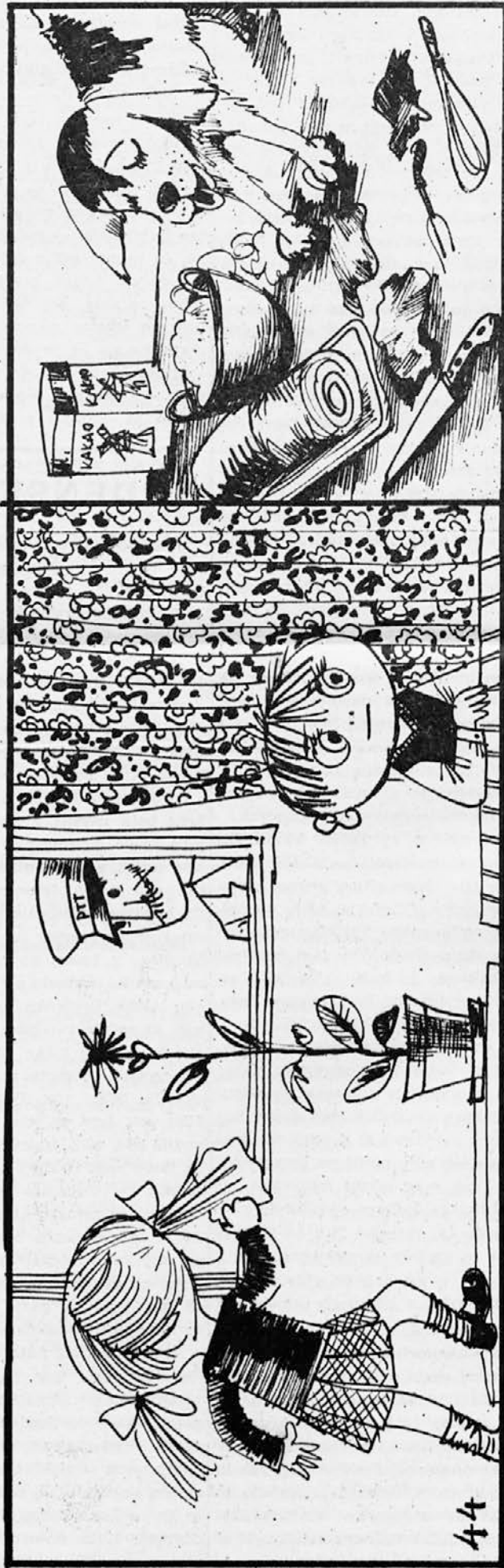

43. Peter je občepeel v garaži kot kup nesreče. Slišal je, kako ga je klicala mama, kako ji šolarji razlagajo, kaj se je zgodilo. Potem se je mama napolnila k sosedu. Slišal je tudi, kako se je vrnila in ga še vedno klicala. Peter ni bil tak kot Urška, ki se je znala zmeniti z vsakomer, zato je do konca obupan tiho tičal v kotu. Repek pa je gotovo čutil, da je napravil nekaj narobe, ker je tiho in mirno čepel ob njem.

Nasla ju je Urška in seveda takoj zatožila mami, kje sta. Toda, začuda, mama ni bila huda. Peter je moral samo vzeti svojo skodelico z drobitem in drugi dan sta z mamo v valilnici kupila dva nova piščanca. Potem ju je moral sam nesti k Aleševi mami. Strašno se je bal, da bo še huda nanj, najraje bi poslal tja mamo. Toda moral je iti sam, samo Urško je lahko vzel s seboj za korajžo.

»Dobel dan, sva plinesla dva piška, kel je nas Lepček vase fental,« je Urška takoj brez bojazni razložila vso stvar.

Aleševa mama pa ni bila nič več huda. Nasmejala se je in pobožala Petra. Tako se je Peter prepričal, da lepa beseda lepo mesto najde. Od tega časa je imel več korajže.

44. Bil je lep dan v pozni pomladi. Urška in Peter sta pospravljala in krasila senčnico na vrtu. Peter je imel namreč rojstni dan in popoldne povabiljene goste. Postavljaj je mize, Urška pa si je ovila krpico okoli prstka. Jo pomagala v posodo z vodo in drgnila z njo okenski okvir. Naokoli je prišel prijazen pismonoša in prinesel Petru dve prekrasni voščilnici. Ko je videl, kako je Urška pridna, jo je vprašal:

»Kdo te je pa naučil tako lepo čistiti, ali mama ali stara mama?«

»Sploh ne, to sem blala v nemških knjigah!« se je odrezala Urška.

In je drgnila naprej.

V kuhinji so se medtem pripravljale razne dobrote za kosilo in za popoldansko malico. Zelo lepo je dišalo.

Toda zgodilo se je, da je bil Repek sam v kuhinji. Med tem časom je pospravil: šest potolčenih in nasojenih zrezkov, pol biskvitne torte in vso toličeno smetano. Za konec pa je štrbunknil v sklado kompota.

Peter je bil zelo zalosten, ker za njegovo pojedino ni ostalo ničesar več. Toda ker je imel Repka tako zelo rad, je pozrl svojo jezo. Njegova vrtna veselica je bila tudi s kupljenimi napolitankami prav bučna in vesela.